

Motion till riksdagen 2021/22:1307

av **Jörgen Hellman m.fl. (S)**

Vänern och Göta älv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i infrastrukturplaneringen se över förutsättningarna för att utveckla sjöfarten i Göta älv och Vänersjöfarten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sjöfarten är ett miljövänligt sätt att transportera varor och därför viktig att utveckla för att minska utsläppen från vägtrafiken. Sjöfarten är också samhällsekonomiskt lönsam, då den minskar slitaget på vägar och därmed minskar behovet av nyinvesteringar för att klara tunga transporter. Därför har Vänersjöfarten stor miljöpolitisk betydelse.

Vänersjöfarten är också viktig ur turistsynpunkt och ur regionalpolitisk synpunkt. Den är en betydande näring tillsammans med hamnarna runt Vänern. Det transporteras omfattande volymer gods till och från företag kring sjön. Den har också stor betydelse för alla företag som är beroende av väl fungerande transporter i regionen och är därför en viktig transportled. Vägnätet och järnvägen skulle inte klara den ökade belastningen om Vänersjöfarten upphörde.

Det finns stor kapacitet i vattenleden och i hamnarna runt Vänern att utnyttja, och kostnaderna för ytterligare ett fartyg i trafik är mycket låga.

Vi gläds åt att regeringen har beslutat i sin långtidsplan att bygga nya slussar i Göta älv. Investeringen ska påbörjas under planperioden. Det är viktigt att projektet kommer

igång beroende på att livslängden för slussarna snart är slut och för att värna Vänersjöfarten.

Regeringens ambition är att fler långväga godstransporter ska flyttas från lastbil till tåg och sjöfart. Det tycker vi är bra. I propositionen Framtidens infrastruktur – hållbara investeringar i hela Sverige anför regeringen att ett väl fungerande och effektivt transportsystem innebär att trafikslagen samverkar och rätt transportsätt används för varje del av transportkedjan. Överflyttning av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart innebär att transporteffektiviteten ökar och att utsläppen av växthusgaser kan minska. För att godstransporter i ökad utsträckning ska kunna ske med järnväg och sjöfart krävs fler intermodala transporter. Detta förutsätter en hög grad av effektivitet och kostnadsmedvetenhet i mötesnoder mellan trafikslagen, t.ex. i terminaler och hamnar, och en väl fungerande samverkan mellan godstransportörer inom samtliga trafikslag.

Staten bör samla aktörerna och se över kopplingen hamnar med järnväg och väg inom Vänersjöfarten. Nu måste staten, kommunerna runt Vänern och regionerna Västra Götaland och Värmland gå vidare med att utveckla Vänersjöfarten och hamnarna för att öka godsvolymer, inte minst för miljöns skull.

De nya slussarna måste utformas så att det går att köra fartyg som kan frakta containrar. Det är nästa utvecklingssteg så att inlandssjöfarten kan öka igen.

En annan fördel med nya slussar är att det måste fram mer sten till nödvändiga skredförebyggande åtgärder i älven som man kan få vid byggande av nya slussar.

Sedan något år tillbaka är också en särskild form av inlandssjöfart med speciella typer av fartyg tillåten på Göta älv, Vänern och Mälaren. Detta skulle kunna öka utnyttjandet av vatten som transportväg. På den europeiska kontinenten är inlandssjöfart ett vanligt sätt att frakta stora mängder av gods, inte minst bulkgoods.

Jörgen Hellman (S)

Mats Wiking (S)

Paula Holmqvist (S)